

Het Beauforthuis - verkenning 2021

Beauforthuis, Naar een nieuw evenwicht.

Terugblik 2020

In 2020 is er veel verbouwd in het Beauforthuis. De lopende verbouwingen zijn afgerond, er is een goed functionerende keuken, het theatercafé is heringericht: de bar staat op een efficiënte plek die goed te scheiden is van concertmomenten. De historische bestrating is hersteld.

Alles is gereed voor een geoliede organisatie op het moment dat corona roet in het eten gooit en het onbekend is wanneer alles weer op volle krachten kan draaien.

Corona heeft ons wel enkele instrumenten verschaft:

- ervaring met streaming . concerten die we streamen moeten unieke ontmoetingen zijn en geen reguliere optredens;
- doordat er dikwijls weinig gasten teogestaan waren was het Beauforthuis een mooie broedplaats voor ontwikkeling van multicultureel talent;
- voor de grote concerten konden wij (als de coronamaatregelen geen roet in het eten hadden gegooid) uitwijken naar de Oosterkerk; dankzij een gift van het Kickstartfonds konden wij aanpassingen aanbrengen in de Oosterkerk (theaterdoeken, licht en geluid), waar wij nog jaren van kunnen profiteren en waarmee we een extra zaal ter beschikking hebben van 650 personen (buiten corona);
- het theatercafé is wegens het grote corona-proof terras en het plaatsen van een carroussel tent vele malen bekender geworden; het theatercafé is een herberg geworden en versterkt onze identiteit; voor ons de kans om meer 'bloedgroepeigen' activiteiten te ontwikkelen (en daarmee inkomsten te generen);
- hiermee samenhangend: de kermistent leent zich prima voor *take away*; reeds langer kampten wij met ruimtebrek op drukke weekenddagen en overwogen wij een *take away* punt; de tent was een goede *try out* en we kunnen dit professioneel voortzetten (in andere vorm)

Algemeen 2021

De ontwikkelingen van corona zijn niet duidelijk. We gaan er voorlopig van uit dat we tot en met juni te maken hebben met beperkende maatregelen.

Dit betekent: kleinschalige (evt. gestreamde) concerten in het Beauforthuis en grotere voorstellingen in de Oosterkerk.

Bijdrage gemeente Zeist

In 2018 is de prestatiesubsidie verdubbeld en is er een budget beschikbaar gesteld voor het Platform Culturele Diversiteit.

Beauforthuis in vergelijking met andere theaters

Vergelijking met andere theaters laat zien:

- Inkomsten uit eigen verhuur zijn verhoudingsgewijs veel hoger dan bij andere theaters.
- Bijdragen van de Gemeente zijn vele malen lager dan bij andere theaters.

Wij zijn pioniers in cultureel ondernemen en we staan voor een culturele sector die zélf substantieel bijdraagt aan het ophouden van de eigen broek.

Het Beauforthuis bewijst keer op keer dat met een geringe subsidie een groot resultaat wordt gerealiseerd, zeker ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Er is sprake van een multiplier-effect dat iedere gesubsidieerde euro meer dan waard maakt.

Aantal voorstellingen en evenementen

	2018	2019	2020	2021
Kinderen	9	12	3	12
Pop	16	18	14	14
Jazz	15	17	12	15
Klassiek	20	20	4	20
Wereldmuziek / Multicul	35	40	19	40
Cabaret / Kleinkunst	12	12	11	12
Streektaal	7	5	4	7
Literair	9	5	7	9
Open Bak	4	6	2	4
Expeditie Zeist		10	4	10
Gestreamde sessies, meeste zonder publiek*			17	
TOTAAL	127	143	97	143

* 15 hiervan waren alleen via streaming te volgen ism Slotstad.

4. De betekenis van het Beauforthuis voor Zeist

Figi is een stadstheater dat je verwacht in een gemeente met 60.000 inwoners. Het Beauforthuis overstijgt met haar programma de gemeentegrenzen, kleurt het culturele landschap en is een belangrijk visitekaartje voor Zeist. Adviesorganisatie BMC schreef afgelopen zomer een rapport over de relatie tussen de gemeente Zeist en het stadstheater Figi. Dit rapport bevat interessante analyses over de gemeente in relatie tot cultuur(boek) en biedt inzicht in recente maatschappelijke trends. Aan de hand van die trends wordt de betekenis van het Beauforthuis als theater voor Zeist beschreven.

1. Betekenis als theater

TREND: "Alleen ouder publiek gaat nog "uit gewoonte" naar de schouwburg. Jongeren zoeken 'beleving', liefst samen met vrienden. [...] Wat opvalt: zelden zijn die unieke locaties in de doorsnee middelgrote stad. En praktisch nooit is de schouwburg -bijvoorbeeld als producent- erbij betrokken."

Met het Beauforthuis heeft Zeist als een van de weinige middelgrote gemeentes een theater in huis met de aantrekkingskracht van een 'unieke locatie'. Of zoals Janne Schra (zangeres Room Eleven) het ooit zei: "Het Beauforthuis is Paradiso op de hei." Het Beauforthuis loopt voorop als het gaat om bio, heeft culturele diversiteit hoog op de agenda, speelt in op trends en kijkt niet voor het experiment. In het rapport constateert BMC dat juist voor nieuwe publieksgroepen (jongeren, inwoners allochtone afkomst en senioren) nieuwe programma's zouden moeten ontwikkeld. Het Beauforthuis doet dit voortdurend en wordt daarvoor beloond met een aantoonbare aanwas van jong publiek. Die jongeren komen daarbij opvallend vaak juist op de intellectuele of serieuze programma's af.

TREND: "Theaters ontwikkelen zich met name in de middelgrote steden tot "gemeenschapshuizen van de 21e eeuw". Opvallend is dat de theaters die deze omslag hebben bewerkstelligd het doorgaans ook financieel beter doen dan de theaters die vooralsnog blijven vasthouden aan de ouderwetse manier van programmeren."

Vanaf de oprichting heeft het Beauforthuis de deuren voor iedereen open staan. Sinds het theatercafé/foyer

dagelijks open is en het Beauforthuis een TOP-locatie is, is het bezoekersbereik en daarmee de functie in de regio enorm toegenomen.

TREND: "De gemeente kent opvallend veel inwoners met een hoog en opvallend veel inwoners met een laag welvaartsniveau. De 'middengroep' is hierin ondervertegenwoordigd."

Met een sterk multicultureel netwerk en met een zowel multicultureel als onalledaags artistiek programma, bereikt het Beauforthuis als geen enkel ander podium juist deze twee oververtegenwoordigde groepen.

TREND: "Het publiek laat zich steeds minder leiden door het seizoenprogramma van een instelling en laat zich minder beïnvloeden door het vanzelfsprekende gezag van kenners en instituties."

Het Beauforthuis heeft de afgelopen 10 jaar de abonnementen (samen met Figi in de Uit in Zeist Gids) afgebouwd tot een kleine selectie voor het conservatieve publiek. Niet onbelangrijk voordeel van programmeren op korte termijn is dat dit het hele jaar door natuurlijke aandacht van pers genereert (i.p.v. één keer per jaar, bij de presentatie van het seizoenprogramma).

"Het Beauforthuis is een unieke ontmoetingsplaats voor musici. Ik heb drie cd's in het Beauforthuis opgenomen, omdat de akoestiek zo prachtig is en er een fabuleuze Fazioli-vleugel staat. Het is een fijne en laagdrempelige plek om op te treden, midden in de natuur, waar je de musici van dichtbij kan meemaken."

– Carel Kraayenhof, musicus

2. Betekenis als culturele partner

Zeist is de eerste gemeente in Nederland met een Platform Culturele Diversiteit. Net als met Austerlitz Zorgt laat de gemeente daarmee zien dat samenwerking, het betrekken van alle inwoners en ondernemerschap hoog op de agenda staan. Het Beauforthuis is penvoerder van het Platform Culturele Diversiteit, dat zich ten doel stelt om culturele diversiteit terug te laten komen in het culturele aanbod en alle inwoners van Zeist hiervan te laten meegenieten. Het theater werkt hierin samen met vele culturele en maatschappelijke organisaties, artiesten en betrokken Zeistenaars.

Het Beauforthuis wil een betrokken partner zijn in het Zeister culturele landschap. De verruiming van de gemeentelijke exploitatiesubsidie schept in dat opzicht meer mogelijkheden. Waar de expertise van betekenis kan zijn, staat de organisatie klaar om samen te werken. Zo organiseert het Beauforthuis al jaren samen met Stichting MSIVO en Tolerance Iftars en Suikerfeesten en faciliteerde samen met hen en toegewijde vrijwilligers het vervoer voor statushouders en AZC'ers. Het Beauforthuis ondersteunde recentelijk de openluchtconcerten in het Slot op pr-gebied en hielp Maljaki Luludji bij de subsidieaanvraag voor een bijzondere samenwerking met een Hongaars zigeunerorkest.

3. Betekenis op de Heuvelrug

Het Beauforthuis heeft een regionale cultuurhistorische betekenis. Het is immers gevestigd in een pand dat ooit de grootgrondbezittersfamilie De Beaufort toebehoorde en dat 100 jaar als kerk dienst deed. De functies van stad en platteland veranderen snel, zoals ook trendwatcher Adjiedj Bakas constateert. Steden, van oudsher bron van innovatie en dé plek om je aan de heersende mores te onttrekken, 'verpretparken'. Wijken die vrijplaatsen waren voor kunstenaars verworden tot gesubsidieerde reservaten. Steeds meer pioniers trekken naar het platteland. En daar vertoeft ook het Beauforthuis, dat daarbij niet alleen zijn eigen doelstelling als theater voor ogen heeft, maar voor zichzelf ook een taak ziet in het mede-vitaliseren van de buiten-stedelijke omgeving.

We spiegelen ons graag aan uitspanningen zoals Hotel van de Werf op Schiermonnikoog, waar talloze bekende schrijvers, musici, acteurs en kunstenaars aan de toeg staan. Of Café Modern in de Voerstreek, een stadscfé met een knipoog naar de jaren 50 en Wongema in Oost-Groningen, dorpscafé en culturele plek van grafisch ontwerper Erik Wong. Net als het Beauforthuis zijn dit ontmoetingsplekken in een dorps omgeving met een mondaine allure. De uitbreiding van onze activiteiten sluit aan op de ontwikkelingen die het Beauforthuis doormaakt als spil in de regio.

Het Beauforthuis is door de provincie aangemerkt als TOP-locatie (Toeristisch Overstap Punt) en fungeert als informatiepunt voor Staatsbosbeheer en de VVV. Ook werken we samen met Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. We zullen onze banden met multiculturele organisaties verder versterken, een intensievere samenwerking aangaan met o.a. poppodium De Peppel in Zeist en daarnaast meer externe culturele initiatieven een plek geven.

De unieke ligging buiten de woonkernen in een gebied zonder duidelijke bestemming, biedt de mogelijkheid om buiten de gebaande paden te treden. Bovenlokale initiatieven als het Beauforthuis houden de plattelandsomgeving vitaal. Tegenwoordig komen mensen in het weekend bij het Beauforthuis aanwaaien omdat er altijd wel wat te doen is en kunnen ze rondom concerten een hapje eten. Het café/foyer is dagelijks open en de locatie is werkplek en een vertrek- eind- of rustpunt voor vele wandelaars en fietsers.

Sinds het Beauforthuis een TOP-locatie is, is het bezoekersbereik en daarmee de functie in de regio enorm toegenomen. In samenwerking met Staatsbosbeheer organiseert het Beauforthuis drukbezochte wandelingen, waaronder het Dierenvriendjespad voor kinderen. Sinds een jaar is Beauforthuis ook VVV informatiepunt.

De regionale functie van het Beauforthuis groeit nog steeds en met het verbeteren van de faciliteiten kan die groei nog verder doorzetten.

"Ik wil alle organisatoren, medewerkers en natuurlijk vrijwilligers van het Beauforthuis bedanken voor hun inzet en inspanning die zij verrichten voor het tot stand brengen van multiculturele activiteiten. Zoals je weet ik ben een trouwe bezoeker van het Beauforthuis. Daar kom ik nu al bijna 10 jaar altijd met veel plezier. Ik vind het Beauforthuis een van de beste culturele instanties in de regio Utrecht. Het programmeren van diverse multiculturele muziekgroepen maakt het Beauforthuis compleet. Daar haal ik mijn inspiratie en spiritualiteit vandaan."
– Omar Youyou, medewerker COA

culturele diversiteit

Muziek van regiobewoners uit het hele land en van onze eigen migranten die op zoek gaan naar hun eigen geboortestreek of die van hun ouders.

Het gezamenlijk vieren van o.m. de Kerst, Iftar en het Suikerfeest.

Tevens gaan we verder met het specifieke project *Expeditie Zeist* en geven we vervolg aan de *Open Bak*.

hedendaags klassiek

Aansprekende gecomponeerde muziek die zich ook, of misschien wel juist, op jonge mensen richt:

- Stabat Mater van Pergolesi
- Bach Goldbergvariaties door Jan Willem Rozenboom
- klassieke muziek uit Turkije en Nederland ('Tulpen uit Istanbul')

doelgroep

Streven van het Beauforthuis is podiumkunst voor zoveel mogelijk mensen te ontsluiten, elk naar zijn smaak, zonder concessies te doen aan de artistieke kwaliteit. Wij zien door de jaren heen ook dat ons publiek diverser wordt, dat er ècht iets verandert. Toch geven we ook dit jaar weer extra aandacht aan bijzondere doelgroepen:

- **kinderen en jongeren:** met hoogwaardige kinderconcerten op zondagmiddag, multiculturele voorstellingen, pop-achtige concerten en klassieke concerten die op een luchtige en informele manier worden gebracht willen wij deze groep in het theater halen.
- **de niet-theaterbezoeker:** er is een grote groep Nederlanders (40%) die niet van mainstream muziek houdt en slecht wordt bediend via de gebruikelijke media. Op met name deze groep richten wij ons o.m. met de streektaal. De liedjes gaan over het gewone leven en worden misschien gezongen in een niet-eigen dialect, maar spreken door hun inhoud en sfeer toch mensen in het hele land aan.
- **van oorsprong niet-westers publiek:** de multicult-concerten brengen muzikale culturen samen, zoals die culturen overal in onze samenleving samenkomen. Veel Nederlanders van niet-westerse oorsprong zijn van huis uit niet gewend naar het theater te gaan. De muziek op de nederlandse podia is dan ook vaak nog 'vreemd' voor hen. Met deze serie willen wij aansluiting vinden met de muziek uit andere culturen en die Nederlanders die daarin hun wortels hebben uitnodigen de stap naar het theater te maken.

Samenwerking

- Rndom o.m. de serie Multicul zijn er goede contacten en samenwerkingsafspraken met **lokale migranten-organisaties**, o.m. op het gebied van publiciteit en advies. Een en ander vindt ook plaats onder de noemer **Platform Culturele Diversiteit**.
- Het **Regionaal Bureau voor Tourisme** (v/h de verschillende VVV's, waaronder VVV Utrechtse Heuvelrug) heeft zich sinds 2009 fors ontwikkeld en is een waardevolle partner geworden op m.n. het gebied van publiciteit. Wij zijn een Toeristisch Overstappunt geworden (TOP-lokatie).
- Met **Muziekschool Zeist** organiseren we improvisatielessen rond de serie Multicul.
- Beauforthuis is informatiepunt **Staatsbosbeheer** en werkt met SBB samen bij wandelingen.

- Met **Utrechts Landschap** samenwerking in de verhuur van de Schaapskooi op Heidestein. Deze samenwerking willen wij verder ontwikkelen, o.m. door het organiseren van boswandelingen voor de huurders van de Schaapskooi.
- Met de **Peppel** en **Slottuintheater** wederzijdse afstemming en overleg over PR.
- Met **Peppel** concerten zoals eerder het *Pink Floyd Project*.
- Met **Figi** afstemming programmering.
- In de **Oosterkerk** kunnen we grote concerten organiseren, en in corona-tijd in el geval concerten van een beetje omvang; met een subsidie van het Kickstartfonds kunnen we de kerk beter uitrusten voor concerten (theaterdoek, licht en geluid).
- Met **Slotstad RTV** organiseren we gestreamde concerten en speciale uitzendingen.
- Met **landgoed Den Treek Henschoten** hebben we afspraken over het organiseren van miniconcertjes in de Koepel van Stoop.
- Samenwerking met het **Conservatorium van Utrecht**, o.m. in de vorm van masterclasses.

De verdubbeling van de prestatiesubsidie in 2018 geeft ons aanzienlijk meer armslag om al deze activiteiten te ontplooiën.

Toch blijft voor het Beauforthuis, met een kleine staf en een klein budget, uitbreiding van ons werkveld, van samenwerkingsverbanden, altijd moeilijk. Het gaat ten koste van het dagelijks werk en we kunnen daarvoor niet zo maar iemand vrijmaken.